

نگاه

نفرین عف‌رین و جنگ سیستم‌ها!

- افشین غلامی:** با هدف قرارگرفتن هوایمای

نظامی اسرائیل به‌وسیله پدافند ارتش سوریه، مشخص شد که از لحاظ نظامی، دولت سوریه توانایی روبه‌رویی با حملات نیروهای متخاصم از جمله اسرائیل و ارتش ترکیه و گروه‌های تروریستی با عنوان ارتش آزاد سوریه را دارد. اما چرا دولت سوریه در قبال حمله ترکیه به عف‌رین ساکت است؟

پاسخ روشن است و آن را باید در نقش آفرینی روسیه و قیمی آن در عرصه میدانی سوریه جست‌وجو کرد. از طرفی در موضوع عف‌رین، روسیه طبق نشست آستانه و نشست سوچی تعهداتی را در ازای دست‌بردداشتن از کردها در عف‌رین به ترکیه داده و در عوض انتظار دارد ترک‌ها در موضوع ادلب و پاک‌سازی و انتقال عناصر تروریستی به نقاط دیگر با روسیه همکاری کنند.

همان مذاکراهی که در مرز سوریه و لبنان به وساطت روسیه انجام شد و داعش را به شرق فرات منتقل کردند. بنابراین در این قضیه هم روسیه قصد دارد معادله جنگ را به سمت دیگر منعطف کند، اما اینکه چقدر دو طرف در اجرائی کردن این سیاست موفق می‌شوند و نقش دیگر بازیگران مانند ایران، آمریکا، دولت سوریه و کردها در آن تأثیرگذار است، هنوز مشخص نیست.

این یک بعد قضیه است و بعد دیگر قضیه عف‌رین، باگذشتن جنگ سوریه در مرحله سوم خود و دوران پساداعش است. اگر بحران سوریه را به مرحله جنگ داخلی، نبرد منطقه‌ای و منازعه بین‌المللی تقسیم کنیم، اتفاقات چند روز اخیر با ورود آمریکا به سوریه و انهدام مواضع دولت مرکزی سوریه در دیرالزور و نبرد هوایی و پدافندی اسرائیل و ارتش سوریه در دمشق، بیانگر آغاز منازعه‌ای بین‌المللی است، زیرا آن‌گونه که از اتفاقات میدانی درک می‌شود، آمریکا و روسیه عرصه سوریه را از جنگ ثباتی تبدیل به جنگ سیستمی با مشارکت مستقیم خود کرده‌اند.

برای درک نقش آفرینی طرفین حاضر در بحران سوریه، بهتر است موضع هر یک از بازیگران را مرور کنیم؛ آمریکا حاکم شرق فرات است و روسیه حاکم غرب فرات. عف‌رین حوزه نفوذ روسیه است و روس‌ها خشمگین از نزدیک‌شدن کردها به آمریکا و ترکیه هم‌پیمان آمریکا در ناوتوس.

ایرنا نمی‌خواهد ترکیه را به افوش روسیه بفرستد و همچنین نمی‌تواند از کردها در سوریه دست بردارد. روسیه شریک تجاری ترکیه در انتقال انرژی به اروپا و ترکیه همکار روسیه در تقابل با آمریکا در موضع کردها در عرصه میدانی سوریه است.

ایران به دنبال ایجاد پایگاهی راهبردی برای رسیدن از تهران به دریای مدیترانه و هم‌مرزی با اسرائیل است. اسرائیل نگران از حضور ایران در مرزهای سوریه و خشمگین از اقدامات حزب‌الله در حمله به مناطق یهودی‌نشین است. آمریکا نقش آفرینی ایران در سوریه را عاملی برای تداوم حضور خود در شرق فرات و سوریه می‌داند و روسیه بیمناک از تقابل تازه در غرب فرات و حملات اسرائیل به سوریه و مواضع ارتش سوریه است.

آنچه که مشخص است تنوع بازیگران و مؤلفه‌های امنیتی و سیاسی آنقدر در سوریه درهم‌تیده است و با یکدیگر همپوشانی دارند که سهم‌خواهی و ائتلاف هریک از بازیگران در این کشور جنگ‌زده حساسیت بالایی دارد و روند اتفاقات به‌گونه‌ای است که می‌توان گفت طرفین هم به دنبال ائتلاف‌های آتی و مقطعی‌اند و هم نیم‌گامی به همکاری‌های راهبردی بلندمدت در سوریه دارند و همین موضوع پیچیدگی جنگ هفت‌ساله سوریه را دوچندان کرده است.

تک خیر

مالکی با کردها و اهل تسنن ائتلاف می‌کند

● به گفته یک منبع نزدیک به دبیرکل حزب «الدعوه‌الاسلامیه»، نوری‌مالکی، رئیس ائتلاف دولت قانون، قصد دارد سلسله توافق‌ها و گفت‌وگوهایی را با گروه‌های سیاسی اهل تسنن و کرد با هدف ائتلاف برگزار شود، انجام دهد. به گزارش ایسنا، این منبع که نخواست هویتش افشا شود، به روزنامه فرامنطقه‌ای «القدس‌العربی» گفت: ائتلاف‌ها با تشکیل سه ائتلاف اصلی شیعی «ائتلاف النصر به رهبری حیدر العبادی، ائتلاف الفتح به رهبری هادی العامری و دولت قانون به رهبری نوری‌مالکی) به پایان رسیدند و البته توافق‌ها درباره یک ائتلاف پس از انتخابات نیز ادامه دارد. به گفته این منبع، مالکی با گروه‌های سیاسی اهل تسنن و کرد توافق‌هایی دارد اما این توافق‌ها به‌صورت محرمانه و بدون علنی‌سازی می‌آیند برای اعضای ائتلاف در حال انجام‌اند و مالکی به دلیل اینکه می‌ترسد این توافق‌ها از دست بروند، تلاش‌هایی را که در این راستا انجام می‌شود، علنی نمی‌کند. طبق اظهارات منبع یادشده، این توافق‌ها به‌تدریج روشن خواهند شد و این احتمال وجود دارد که علاوه‌بر حزب دموکرات کردستان به رهبری مسعود باقرانی، همکاری میان ائتلاف دولت قانون و سلیم جبوری، رئیس پارلمان عراق، حاصل شود. برخی اطلاعات به‌دست‌آمده نیز از قصد مقتدی صدر، رهبر جریان صدر عراق، برای ائتلاف با عمار حکیم، رهبر جریان حکمت، پس از انتخابات خبر می‌دهند.

ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه، می‌خواهد خود را به‌عنوان میانجیگر صلح در بحران‌های بین‌المللی نشان دهد. او که دست‌اندرکار پیش‌بردن مذاکرات سوچی برای حل بحران سوریه است، روز گذشته میزبان محمود عباس، رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین بود تا با او درباره چند و چون رسیدن به توافق صلح با اسرائیل مذاکره کند.

آن‌طور که مقامات فلسطینی یک روز پیش از سفر رئیس تشکیلات خودگردان به روسیه اعلام کردند، محمود عباس احتمالاً در دیدار خود با پوتین از او می‌خواهد که برای ایجاد سازوکار چندجانبه بین‌المللی برای حمایت از مذاکرات صلح بین اسرائیل و فلسطین تلاش کند. ابتدا قرار بود این دیدار در بندر سوچی صورت بگیرد، اما بعد از سقوط هوایمای مسافربری روسیه در نزدیک مسکو و کشته‌شدن ۷۱ نفر از مسافران و خدمه این پرواز، پوتین تصمیم گرفت در مسکو بماند و در پایتخت روسیه میزبان محمود عباس باشد. دیدار عباس از مسکو دو هفته پس از دیدار بنیامین نتانیاھو، نخست‌وزیر اسرائیل، از روسیه صورت می‌گیرد. به باور ناظران، عباس در تلاشی برای کنارگذاشتن ایالات‌متحده از مذاکرات صلح به‌دلیل آنچه رام‌الله «سیاست خصمانه» واشنگتن در قبال فلسطین می‌خواند، در دیدار خود با پوتین از روسیه و دیگر کشورها می‌خواهد که نقش بزرگ‌تری در مذاکرات صلح با اسرائیل ایفا کنند.

روابط تشکیلات خودگردان فلسطین و دولت دونالد ترامپ از ماه دسامبر به این‌سو رو به وخامت گذاشت. روز ششم دسامبر ایالات‌متحده در رویدادی بحث‌برانگیز و جنجالی اعلام کرد که از این به بعد اورشلیم (بیت‌المقدس) را به‌عنوان پایتخت اسرائیل به رسمیت می‌شناسد. پس از آن مقامات فلسطینی اعلام کردند که دولت ترامپ دیگر صلاحیت آن را ندارد که میانجیگر روند صلح خاورمیانه باشد. فلسطینیان بخش شرقی بیت‌المقدس را پایتخت کشور خود در آینده می‌دانند. اکثریت جامعه جهانی نیز در حمایت از راهکار دوکشوری، استقلال فلسطین در مرزهای سال ۱۹۴۷ با پایتختی شرق اورشلیم را پیشنهاد می‌کنند. این بخش از اورشلیم در آن زمان از سوی اسرائیل اشغال شد. یکی دیگر از

جهان

۲ هفته بعد از دیدار با نتانیاھو، عباس با پوتین دیدار کرد

مسکو، میانجیگر صلح

مسائلی که آتش تنش میان دو طرف را شعله‌ورتر کرده، تهدید آمریکا مبنی بر قطع کمک‌های این کشور به تشکیلات خودگردان فلسطینی است. وزارت خارجه ایالات متحده، اواخر دی اعلام کرد واشنگتن فعلاً از پرداخت بیش از نیمی از کمک

اورشلیم قابل مذاکره نیست

هم‌زمان با سفر محمود عباس به روسیه، دونالد ترامپ رئیس‌جمهوری ایالات‌متحده، بار دیگر تأکید کرد که مسئله اورشلیم قابل مذاکره نیست. ترامپ روز یکشنبه در گفت‌وگو با روزنامه دست راستی «هیوم» اسرائیل گفت که با کنارگذاشتن مسئله اورشلیم از مذاکرات او می‌خواهد این نکته را روشن کند که اورشلیم پایتخت اسرائیل است. رئیس‌جمهوری ایالات متحده در این گفت‌وگو همچنین مدعی شد که فلسطینی‌ها درحال‌حاضر به دنبال صلح نیستند و او مطمئن نیست که اسرائیل هم به صلح با فلسطینی‌ها علاقه‌مند باشد. ترامپ زمانی که اورشلیم را به‌عنوان پایتخت اسرائیل به‌رسمیت شناخت، تأکید کرد که «حقیقت» اورشلیم به‌عنوان پایتخت اسرائیل با راهکار صلح تضادی ندارد و اگر طرفین از راهکار دو کشوری حمایت می‌کنند، آمریکا نیز حامی آن خواهد بود. ترامپ به این روزنامه گفته است، درحالی‌که مناسبات میان آمریکا و اسرائیل در سطحی «عالی» است، صلح با فلسطینی‌ها این مناسبات را «بہتر خواهد کرد». او افزودہ است که «شهرک‌سازی موردی بسیار پیچیده است و روند صلح را همواره دچار پیچیدگی کرده است، بنابراین فکر می‌کنم که اسرائیل در زمینه شهرک‌سازی باید بسیار مراقب باشد». رئیس‌جمهور آمریکا تأکید کرده که قصد دارد تا اسرائیلی‌ها و فلسطینی‌ها را به «توافق نهایی» نزدیک کند که به ده‌ها سستیز میان طرفین پایان خواهد داد، ولی در این مصاحبه ابراز تردید کرد که در مقطع فعلی حتی انجام مذاکره امکان‌پذیر باشد.

ترکیه و آمریکا رودرروی هم برای اولین بار از زمان عملیات «شاخه زیتون»

جنگ در سوریه، مذاکره در استانبول

ائتلاف نیروهای دموکراتیک سوریه مورد حمایت آمریکا و عمدتاً متشکل از کردهای این کشور است، اما برخی جنجوبان عرب نیز در چارچوب این ائتلاف فعالیت می‌کنند. آمریکا از این گروه حمایت می‌کند و پنهان نیست که حمله ترکیه به آنها ناراضیانی واشنگتن را به دنبال داشته است. از سوی دیگر ترکیه این دسته از شبه‌نظامیان را شاخه‌ای از حزب کارگران کردستان (پ‌ک‌ک) و گروه تروریستی می‌داند. آمریکا «پ‌ک‌ک» را گروهی تروریستی می‌داند، اما درباره یگان‌های مدافع خلق (ی‌پ‌ک) چنین نظری ندارد؛ بنابراین حمایت علنی واشنگتن از حزب اتحاد دموکراتیک (پی‌د) و نیروهای «ی‌پ‌ک» در شمال سوریه باعث شد روابط آنکارا و واشنگتن که پس از روی‌کارآمدن دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا، هر روز با تنش‌ی جدید همراه بود، بیش‌ازپیش پیچیده شود.

حمله ترکیه به عف‌رین برای آمریکا زنگ خطری جدی بود و اکنون این کشور درصدد است برای این بحران نقطه پایانی بیابد، چراکه واشنگتن بیش از هر چیز دیگری نگران افزایش نفوذ ایران و روسیه در خاورمیانه است و آشتگی در سوریه می‌تواند فضا را برای این دو کشور بازتر کند. کارشناسان بین‌الملل بر این باورند که در حقیقت مک‌مستر و کالین در این نشست سعی کردند زمینه دیدار رکس تیلرسون، وزیر خارجه آمریکا که قرار است پنجشنبه برای دیدار با اردوغان به ترکیه برود، مهیا کنند. آنان معتقدند این سفر پیچیده‌ترین مأموریت کاری تیلرسون

به گفته مجدی الخالدی، مشاور امور دیپلماتیک ریاست تشکیلات خودگردان فلسطین، «روسیه و پوتین در چارچوب یک اجماع بین‌المللی برای صلح می‌توانند نقش مهمی ایفا کنند». آن‌طور که خالدی اشاره کرده، عضویت روسیه در شورای امنیت سازمان ملل و کمیته چهارجانبه بین‌المللی صلح خاورمیانه به روسیه این توان را می‌دهد که در هرگونه تلاشی برای رسیدن به صلح میان فلسطین و اسرائیل نقشی فعال ایفا کند.

روسیه، ایالات‌متحده، اتحادیه اروپا و سازمان ملل چهار عضو کمیته چهارجانبه بین‌المللی صلح خاورمیانه‌اند که سال ۲۰۰۲ در مادرید تشکیل شد. خالدی بر این باور است که دیدار پوتین و عباس، به‌ویژه از این جهت اهمیت دارد که در آستانه سخنرانی محمود عباس در مجمع عمومی سازمان‌ملل است. روسیه پیش‌تر نیز اقداماتی را برای انجام مذاکرات میان اسرائیل و فلسطینی‌ها انجام داده بود؛ از جمله در سال ۲۰۱۶ که پیشنهاد مذاکرات رودرو با عباس و نتانیاھو مطرح شد، اما آن پیشنهاد راه به جایی نبرد.

یکی دیگر از مقامات تشکیلات خودگردان فلسطینی اعلام کرده که عباس می‌خواهد از تریون سازمان ملل استفاده کند و خواستار برگزاری یک کنفرانس بین‌المللی صلح خاورمیانه شود که جایگزین روند صلح مورد حمایت ایالات‌متحده باشد. ایالات‌متحده در طول ۱۱ سال گذشته مخالف ایده برگزاری کنفرانس بین‌المللی صلح بوده و مذاکرات مستقیم بین فلسطینی‌ها و اسرائیلی‌ها را بهترین روش برای پایان بحران دو طرف می‌داند. با این همه عبدالحافظ نوفل، سفیر فلسطین در اسرائیل، روز یکشنبه گفته بود که هدف فلسطینی‌ها کنارگذاشتن کامل ایالات‌متحده از روند صلح فلسطین و اسرائیل نیست: «ما فقط می‌خواهیم طرف‌های دیگری برای حمایت از مذاکرات صلح با ایالات‌متحده همراه شوند. هدف ما این است که به انحصار ایالات‌متحده پایان دهیم. ما موقعیت طرف‌های دیگری مثل اتحادیه اروپا و چین را هم مورد بررسی قرار داده‌ایم». باین‌همه سفیر فلسطین در روسیه می‌گوید رسیدن به این سازوکار بین‌المللی آسان نیست چراکه هم ایالات‌متحده و هم اسرائیل با آن مخالفت کرده‌اند.

رویداد

تهدید نفتی نیروهای پیشمرگه علیه اقلیم

● یکی از فرماندهان نیروهای پیشمرگه، دولت اقلیم کردستان عراق را تهدید کرد اگر مقری ماهانه این نیروها تأمین نشود، راه را بر تانکرهای نفتی خواهند بست. به گزارش خبرگزاری مهر، به نقل از سومریه‌نیوز، «ایوب یوسف سعید»، فرمانده کردان‌های سه و هفت ویژه نیروهای پیشمرگه، در پیامی تأکید کرد: ما در هیئت نظارت بر این گردان‌ها رسماً به شما ابلاغ می‌کنیم اوضاع نیروهای پیشمرگه بسیار بد و بی‌ثبات بوده و به حدی رسیده است که نمی‌توان دیگر ادامه داد.

تأکید تیلرسون بر همکاری با مصر

● وزیر خارجه آمریکا پس از دیدار با همتای مصری خود، اعلام کرد آمریکا در مبارزه با تروریسم در کنار مصر است و واشنگتن به دستیابی به توافق‌نامه دائمی میان اسرائیل و فلسطین پایبند است. به گزارش ایسنا، به نقل از النشرة، رکس تیلرسون، وزیر خارجه آمریکا، در کنفرانس مطبوعاتی مشترک با سامح شکرى، همتای مصری خود، در قاهره گفت: در دیدار دوجانبه نگرانی‌های امنیتی در منطقه، مسئله حقوق بشر و نقش مدنی مصر را بررسی کردیم و آمریکا در مقابله با تروریسم در کنار مصر است.

موفقیت آزمایش تازه‌ترین موشک ضدبالستیک روسیه

● روزنامه وابسته به وزارت دفاع روسیه به نام «کراسنایا زوزدا» نوشت: نیروهای روسیه یک موشک ضدبالستیک جدید را تحت مجموعه آزمایش‌های «سارای شاکان» در قزاقستان با موفقیت آزمایش کردند.

استقرار سامانه دفاع هوایی در مرز سوریه

● روزنامه بدیعوت آحارونوت نوشت: ارتش اسرائیل تصمیم گرفته است دفاع هوایی خود را در شمال اراضی اشغالی تقویت کند. به گزارش ایسنا، به نقل از روزنامه بدیعوت آحارونوت، این تصمیم اسرائیل به دنبال حوادث روز شنبه اتخاذ شده که در آن پدافند هوایی سوریه یک جنگنده اسرائیلی را از نوع «اف ۱۶» سرنگون کرد.

سفر قریب‌الوقوع لاوروف به کشورهای آفریقایی

● سرگئی لاوروف، وزیر خارجه روسیه، اعلام کرد قصد دارد در روزهای آتی به تعدادی از کشورهای آفریقایی ازجمله آنگولا، موزامبیک و زیمبابوه سفر کند.

زخمی‌شدن ابوبکر البغدادی

● مدیرکل بخش اطلاعات و مبارزه با تروریسم در وزارت کشور عراق اعلام کرد بر اساس اطلاعاتی که بغداد در اختیار دارد، سرکرده داعش به‌شدت مجروح شده و امکان هلاکت او وجود دارد. به گزارش خبرگزاری مهر، به نقل از شفق‌نیوز، «یوغلی البصری»، رئیس یگان شایهین‌ها و مدیرکل بخش اطلاعات و مبارزه با تروریسم در وزارت کشور عراق، اعلام کرد وضعیت جسمی و روحی «ابوبکر البغدادی»، سرکرده داعش، وخیم است.

بازداشت ۶۶ افسر گارد ریاست‌جمهوری یمن

● دست‌کم ۶۶ نفر از افسران گارد ریاست‌جمهوری یمن بازداشت شده‌اند. بر اساس این خبر، این افسران نظامی یمنی از صنعا راهی عدن نشده بودند که در شهر الضالع به دست نیروهای امنیتی یمنی بازداشت شده‌اند. «اکرم القداحی»، فعال یمنی وابسته به جریان‌های جنوبی این کشور، با انتشار تصاویر کارت‌های شناسایی این افسران در صفحه فیس‌بوک خود اعلام کرد این نیروها وابسته به «طارق العفاش»، برادرزاده «علی عبدالله صالح»، رئیس‌جمهوری پیشین یمن، بوده‌اند که می‌خواستند وارد عدن شوند.

۸۸ میلیارد دلار هزینه بازسازی عراق

● بازسازی عراق بعد از سه سال جنگ با داعش، ۸۸میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار است که بخشی از آن باید به صورت فوری در اختیار این کشور قرار بگیرد. این‌موضوع را «اوصی عبدالفتاح»، مدیرکل وزارت برنامه‌ریزی عراق، در کنفرانس بین‌المللی کمک به بازسازی عراق که در کویت در حال برگزاری است، اعلام کرد.

متأثرشدن «جانسون»

از وضعیت مسلمانان روھینگیا

● «وریس جانسون»، وزیر خارجه بریتانیا، در دیدار با «آنگ سان سوجی»، رهبر میانمار، از وضعیت مسلمانان روھینگیا ابراز تأسف کرده و عنوان کرد تاکنون با صحنه‌هایی که در روستاهای مسلمانان روھینگیا دیده، مواجه نشده بود. جانسون در این دیدار از سوچی خواست تا نمایندگان سازمان ملل برای کمک به بازگشت آوارگان همکاری کند.

افزایش فشارهای درون حزبی بر آنگلا مرکل

بهای گزاف صدراعظمی

کانال دو تلویزیون سراسری آلمان چند بار تأکید کرد سپردن وزارت دارایی به سوسیال‌دموکرات‌ها «درناک» اما «قابل‌قبول» بوده است. او خاطرنشان کرد دبیل یک ائتلاف بزرگ، انتخابات زود هنگام با تشکیل یک دولت اقلیت بود که هیچ‌یک در شرایط کنونی گزینه‌ای عاقلانه نبودند. در روزهای گذشته زمزمه‌هایی از داخل حزب دموکرات مسیحی به گوش می‌خورد که مرکز کل پس از سه دوره چهارساله که صدراعظم آلمان بوده، باید راه را برای چهره‌های جدید باز کند. برخی نیز این احتمال را مطرح کرده‌اند که مرکز هم‌ساز حزب دموکرات مسیحی پاسخ دهد. یکی از انتقادهایی که به مرکز می‌شود واکنذاری سه وزارتخانه کلیدی دارایی، خارجه و کار و امور اجتماعی به حزب سوسیال‌دموکرات است. در این واکنذاری، وزارتخانه دارایی از حساسیت بیشتری برخوردار است، زیرا در دوره گذشته در اختیار محافظه‌کاران بوده است. صدراعظم آلمان در روزهای گذشته با انتقادهای زیادی از درون حزب خود روبه‌رو بود که او را متهم کرده‌اند برای ادامه حضورش در این سند امتیازهای فراوانی به سوسیال‌دموکرات‌ها داده است. خود مرکل نیز در گفت‌وگو با برنامه «برلین مستقیم»

مذاکرات پرچالش و طولانی تشکیل یک ائتلاف بزرگ میان حزب سوسیال‌دموکرات و اتحادیه احزاب دموکرات و سوسیال مسیحی به امضای قرارداد برای تشکیل دولت جدید منجر شد، اما برای سران دو حزب اصلی آلمان هزینه سنگینی در پی داشت. پس از مارتین شولتز، دبیر کل حزب سوسیال‌دموکرات که مجبور به کناره‌گیری از این سمت و انصراف از نخستن بر سندیلی وزارت خارجه شد، اکنون نوبت به آنگلا مرکل، صدراعظم آلمان، رسیده تا به انتقادها و درخواست‌ها درباره جوان‌گرایی و تغییر نسل در رهبری حزب دموکرات مسیحی پاسخ دهد. یکی از انتقادهایی که به مرکز می‌شود واکنذاری سه وزارتخانه کلیدی دارایی، خارجه و کار و امور اجتماعی به حزب سوسیال‌دموکرات است. در این واکنذاری، وزارتخانه دارایی از حساسیت بیشتری برخوردار است، زیرا در دوره گذشته در اختیار محافظه‌کاران بوده است. صدراعظم آلمان در روزهای گذشته با انتقادهای زیادی از درون حزب خود روبه‌رو بود که او را متهم کرده‌اند برای ادامه حضورش در این سند امتیازهای فراوانی به سوسیال‌دموکرات‌ها داده است. خود مرکل نیز در گفت‌وگو با برنامه «برلین مستقیم»